

Dzieje naszej małej Ojczyzny ... część III

Autor: B. Kwiatkowska
03.06.2010.

Czy wiesz, że ...

Ciekawostki - okruchy wielkiej historii w dziejach naszej małej Ojczyzny

Część III

- Mieszkańcy naszych okolic boleśnie ucierpieli w czasie I i II wojny światowej. Wielu mężczyzn wcielono przymusowo do armii niemieckiej. Doznali też terroru ze strony okupantów hitlerowskich i później sowieckich.

15.10.1939 r. został aresztowany i wkrótce stracony, prawdopodobnie w Lesie Szpęgawskim, Proboszcz Kleszczewski ks. Ignacy Stawicki. Spis ofiar wojennych naszej Parafii sporządzony w 1947 r. obejmuje 34 osoby.

- W czasie okupacji były zamknięte polskie szkoły. Tylko w Jeziercach i Semlinie funkcjonowały szkoły niemieckie.

Pod koniec wojny w budynku semlińskiej szkoły urządzono szpital polowy dla wojska niemieckiego.

Dwukrotnie w czasie

okupacji na krótki czas był zamykany kościół. Hitlerowcy niszczyli też ślady polskości naszych ziem, jakimi

były przydrożne kapliczki w Kleszczewie i Wałdówku, a nawet polskie napisy na cmentarnych nagrobkach.

- W 1945 r. otwarto polskie szkoły. W Kleszczewie dzieci uczyły się w zaadoptowanych drewnianych barakach.

03.09.1958r. uroczystie oddano do użytku budynek murowany, który dziś nazywamy starą szkołą .
17.05.1967 r.

rozpoczęto naukę w salach lekcyjnych tzw. pawilonu.

- W latach 1946 - 1957 przeprowadzono elektryfikację naszych wsi. W 1962 r. w szkole zainstalowano jeden z pierwszych telefonów, a w 1965 r. zakupiono telewizor. Wówczas wielu mieszkańców przychodziło oglądać telewizję do szkoły, bo w większości domów nie było odbiorników telewizyjnych.

- Po II wojnie światowej dążono do kolektywizacji rolnictwa. Powstały spółdzielnie produkcyjne w Jeziercach /nazywała się Zielony Sztandar i trwała kilka miesięcy/ i w Wałdówku /stworzono ją na bazie upaństwowionego polskiego majątku Januchowskich, nazywała się 5marca na pamiątkę

Stalina i funkcjonowała od 1953 r. do 1960 r.; w tym czasie uległ dewastacji dworek w Wałdówku/.

- W latach 1960 -1972 w Wałdówku istniała Spółdzielnia Kółek Rolniczych Usługowo Wytwórczych, która gospodarowała na ziemiach dawnej spółdzielni produkcyjnej. Na jej bazie w 1972 r. powołano Państwowe Gospodarstwo Rolne w Kleszczewie. PGR przejął też zabrane przez państwo grunty Parafii Kleszczewo oraz ziemie, które rolnicy oddawali, by w zamian otrzymać świadczenia emerytalne. PGR w Kleszczewie razem z gospodarstwem w Karolewie użytkował około 1700 ha gruntów. Od 1974r. budowano bloki mieszkalne, stołówkę, zaplecza socjalne, warsztaty, chlewnie, mieszalnię pasz. W 1976 r oddano do użytku przedszkole. Po zmianach ustrojowych na początku lat 90-tych PGR-y w Polsce rozwiązano.

Wieś Lisewko zginęła z mapy na początku lat 70-tych XX wieku.

Już wcześniej rozparcelowano tam liczące ponad 100 ha gospodarstwo.

Część ziem przejęła spółdzielnia produkcyjna. Pozostali rolnicy wymienili

z PGR-em grunty na ziemie położone w innych miejscowościach i wyprowadzili się.

Informacje zebrano na podst. publikacji naukowych dot. historii Pomorza Gdańskiego, dziejów diecezji chełmińskiej, dokumentów diecezji chełmińskiej, kronik szkół w Kleszczewie, Semlinie i Jeziercach, kroniki Parafii w Kleszczewie oraz wywiadów z mieszkańcami.